

BUTLLETÍ DE L'ASSOCIACIÓ PROTECTORA DE L'ENSENYANÇA CATALANA

ANY VII

GENER, 1923

NUM. 1

CARRER DELS ARCS, 1, PRINCIPAL.

TELÈFON 5199 A

BARCELONA

**CIRURGIA I
ORTOPÈDIA**

V. Tort Matamala

BRAGUERS · GOMES
Instruments de Cirurgia
Mobles per a Cliniques
COTONS I GASSES

Col·l·3 (P. Reial) - Rambla del Centre, 25
BARCELONA

SUCURSAL:

PALMA DE MALLORCA
Carrer Palació, núm. 14

NO OBLIDI AQUESTA ADREÇA:

**LLIBRERIA NACIONAL
CATALANA**

DELS
SALVAT-PAPASSEIT

GRANVIA, 613 TEL. 4902 A

ENRIC PALMADA

REPRESENTANT

Còdic A. B. C. 5.ª Edició millorada
Direcció telefònica «ENRIC»
Referències excel·lents i nombroses

BARCELONA ELISABETS, 5

Fàbrica
de Teixits de Cotó
Vichys, Sargos, Drils

Passeig de St. Joan, 42

Quer, Mas & C.º

Telèfon 1816 G
Direcció Telefònica: QUEMAS

GRANS MAGATZEMS DE
NOVITATS PER A SENYORA

LA INNOVACIÓN

Casa Central: Portaferrisa, 719
Tel. 3031 A.

Sucursal N.º 1: Salmerón 29131
Tel. 1755 G.

PREU FIXE

Continuament les darreres
creacions de la moda

Es recomana als llegidors que indiquin el nostre Butlletí quan vagin a comprar als Establiments anunciats.

Revisió de l'original

BUTLLETÍ DE L'ASSOCIACIÓ PROTECTORA DE L'ENSENYANÇA CATALANA

ANY VII

Barcelona, gener de 1923

NÚM. 1

SUMARI

	Pàgs.		Pàgs.
Per l'homenatge a Mossèn Rexach . . .	1	Acords de la sessió del 30 de desembre .	8
Crònica de la Protectora		Mancomunitat de Catalunya.	11
Acords de la sessió del 18 de desembre .	3	Noves	12

PER L'HOMENATGE A MOSSÈN REXACH

La idea de celebrar un homenatge a Mossèn Baldiri Rexach, l'eximí pedagog català del segle XVIII, rector de Sant Martí d'Ollers (Girona), ha pres una gran volada.

La figura de Mossèn Rexach, en els nostres dies, té tota la força d'un símbol: és el símbol del seny català en la pedagogia; representa la veu del sentit comú pel que es refereix a l'ensenyament de les escoles, el qual ha de fer-se *en la llengua natural del poble* on les escoles són enclavades.

Així, doncs, resta ben clar que el significat d'aquest homenatge que hom prepara a tot Catalunya i a totes les terres de llengua catalana, és aquest: AFIRMAR EL PRINCIPI QUE L'ENSENYAMENT HA DE FER-SE EN LA LLENGUA DEL POBLE.

Les entitats que proposen i inviten a l'homenatge són: Amics de la Instrucció, de Barcelona, iniciadora; Associació Barcelonina de Mestres Oficials; Associació Provincial de Mestres de Girona; Associació Provincial de Mestres Oficials de Barcelona; Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dòna; Associació de Mestres joves; Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona; «El Magisterio Gerundense»; «Butlletí de Mestres»; Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana; «Magisterio Tarraconense»; Federació de Mestres Oficials; Centre Autonomista de Dependents

177732

del Comerç i de la Indústria; Consell de Pedagogia de la Mancomunitat; «Magisterio Leridano».

Firmant la convocatòria aqueixes entitats, va celebrar-se, fa uns dies, a Barcelona, una magna reunió d'associacions pedagògiques i culturals, aplegant-se'n-hi cent trenta, de diferents indrets de Catalunya, assistint-hi, també, representants d'associacions obreres, artístiques, científiques, deportives.

En aqueixa reunió parlaren diversos representants i, fets els parlaments i canviades impresions, la magna assemblea acordà, per unanimitat, insistir en l'idea de l'homenatge, invitant-hi totes les terres de parla catalana.

Invitar els Ajuntaments, entitats pedagògiques, mestres, societats de cultura, acadèmies, etc., a que s'adhereixin a l'homenatge.

Celebrar el febrer vinent (per haver-se escaigut en febrer la mort de l'il·lustre mestre) una gran manifestació cultural (manifestació-homenatge) a Girona, on Mossèn Baldiri Rexach estudià la seva carrera, i col·locar una placa en la casa de Sant Martí d'Oller, on, durant cinquanta anys, féu de mestre d'estudi, així com celebrar un acte en el lloc de sa naixença, a Bell-lloc.

Nomenar el Comitè organitzador, compost de les entitats ja esmentades, per tots els actes que s'hagin de celebrar i per recollir les iniciatives que se li vulguin adreçar.

Nosaltres, des d'aquest moment, ens hi adherim de tot cor, i invitem a les corporacions populars i públiques, professionals, pedagògiques, culturals, i de tota mena, que s'hi adhereixin també.

Les adhesions han d'ésser trameses, a nom del Comitè Organitzador, a Barcelona, Plaça de Santa Anna, núm. 4.

UN PREC I UNA ACLARACIÓ

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana agrairà que de la seva actuació se'n vulguin fer eco els periòdics de la nostra terra, reproduint o extraient els articles continguts en l'anterior «Crònica de la Protectora».

Del restant text que publiqui el BUTLLETÍ, en seran sols responsables els firmanis i, en darrer terme, el Comitè al qual la direcció i redacció del BUTLLETÍ han estat encomanades.

CRONICA DE LA PROTECTORA

MES DE DESEMBRE

ACORDS DE LA SESSIÓ DEL DIA 18

Sota la presidència de N'Albert Bastardas, comença la sessió a dos quarts de set en punt.

Son presentats i acceptats com a socis col·lectius amb caràcter honorari: Ajuntament de *Terrassa*, Ajuntament de *Sant Feliu del Llobregat* i Ajuntament de *Torroella de Montgrí*; i amb caràcter numerari, Joventut Nacionalista i Casal Català, d'*Arenys de Mar*; Priorat i Centre Nacionalista de *Falset*; Orfeó Germanor Empordanesa, de *Figueres*; Casino Artessenc, d'*Artés*; Associació Nacionalista, de *Terrassa* i Joventut Nacionalista «Pau Claris», de *Barcelona*. I com individuals numeraris els senyors: Elvira Milans, Vda. Noba, Estanislau Duran, Lluís Llimona Benet, Lluís Girona Cuyàs, Sylvia Vidal, Núria Saguier, Josep Llimona, Josep M.ª Fontanals, Pau Saguier Costa, Josep Collaré, Josep M.ª Planas, Remigi Gironella, Pere Sala i Berger, Francesc Basora Martí, Carles Fargas, Annetta Ferrer, Victor Hospital, Magí Sanmartí, Ramon Sabaté, Lluís Bota i Villà, Josep Tauler, Josep Parés, Ramon Pons i Vidal, Artur Coch, Ramir Samsó, Jaume Colldefones, Josep M.ª Cordomi, Joaquim Antich i Berenguer, Josep Albert, Miquel Solé i Martí, Joan Mir, Enric Masip, Josep M.ª Muntanyola, Lluís Balcells, Lluís Brú i Jardí, Joan Garrell, Jaume Casanovas, Manuel Salvan, Josep M.ª Clot, Maria Pradell, Josep Pradell, Teodor Daurella, Salvador Prat, Antoni Casas, Bonaventura Fortunet, Josep Bosch Mauri, Josep Domingo, Josep Cortinas, Joan Ferrer, Jaume Rodríguez, Antoni Grau, Teresa Vila i Català, Josep Altimir, Martí Milà, Francesc Bosch, Josep M.ª Torras Riera, Pere Prat Gaballí, Lluís Quintana, Josep Badia, Amadeu Estruch, Albert Ubach, Josep Miralles, Rosa Estruch, Alfred Deu, Mateu Soler, Josep Vives, Ramon Suñé, Joan Badia, Lluís Bonet, Joaquim Bonet, Manuel Nou, Josep Fossas, Eudald Masana, Josep Antem, Juli Martí, Guillem Maragall, Salvador Bordas, Mercè Vidal, Concepció Puig, Aureli Agell, Josep M.ª Pujadas, Antoni Quixal, Josep Roca, Victor M. Fabra, Josep Verges, Josep Lladó, Bernadí Orús, Celestí Ruiz, Josep M.ª Ramonet, Lluís Civit, Manuel Ros, Joan Pinyol, Pere Pujadas, Josep García, Manuel Mari, Artur Badrina, Josep M.ª Comas, Carles Camaló, Amadeo Mariné, Ernest Mariné, Josep Vargàs, Josep M.ª Sardà, Xavier Tarragó, Maurici Niolet, Pere Altés, Frederic Ratera, Josep Coll, Artur Solà, Alfons Carrencà, Lluís Santasusana, Francesc X. Casals, Josep

Torres, Ramon Roig, Marià Ventosa, Ramon Camorera, Josep Martí Morera, Salvador Torras, Estanislau Tomàs, Carles Cardó Sanjoan, Joaquim Cabot, Manuel Rodés, Pere Gallarda, Enric Barsó, Josep Prat i Marcet, Enric Casanellas, Joan Cirera, Montserrat Bonifaci, Francesc Montaña, Ricart Solà, Manuel Marquès, Josep Albiol, Josep Canal, Ferran Cavallé, Joan Ferrés Keyer, Joan Elias, Lluís Ballbé, J. R. Carles, Jaume Busquets, Josep Sala, Joaquim Salas, Joan Puyol, Jaume Pólit, Joan Pólit, Miquel Matarrodona, Josep Gil i Antoni Veciana, de *Barcelona*; Francesc Brú, de la *Barceloneta*; Salvador García, de *Sant Martí*; Josep de Blai, Eduart Heredero, Joan Vidal, Joan Riera, Jaume Màximo, Joan Baldrich, Josep Escoda, Arseni Vidal, Celestí Casals, Joan B. Ferré, Francesc Prats, i Salvador Raurell, de *Sant Andreu*; Rafel Ruiz, Pere Terradas, Joaquim Benaprés, i Francesc Pujol, de *Poble Nou*; Andreu Auriol, de *Arbós*; Salvador Daniel, Joan Ariño, Claudi Miquel i Figuerola, d'*Arenys de Mar*; Josep M.ª Soler, Jaume Parera, Joaquim Valls, Lluís Alsina, Francesc Mas, Josep Busquets, Francesc Parramon, Francesc Ferrà i Miquel Valls, d'*Arenys de Munt*; Benet Ribas, de *Blanes*; Joan Terradas, de *Caldes de Montbui*; Jacint Cots, Ramon Renau i Alfons Verges, de *Cape llades*; Ramon Castellnou, Marià Pena i Josep Vidal, de *Capsanes*; Domènec Forns, Josep Grifol, Ermengol Comelles, Alfons Clavell, Joan Mañé i Josep Pou, de *Cardadeu*; Enric Casas, de *Cornellà del Llobregat*; Amadeu Llebaria, Marià Nogués, Lluís Robinat, Prev., i Francesc Llebaria, de *Falset*; Josep M.ª Nogués i Octavi Dalmau, de *Figueres*; Albert de Quintana, Josep Saurina i Joaquim Boxa, de *Girona*; Ernest Gurri, Jaume Parada, Francesc Sala, Josep Font i de Falgàs, Vicens Albarranch, Ignasi Comas, Pere Iglesias, Francesc Glanadell, Esteve Camillo, Francesc Estabanell, Jaume Serra, Joan Llegat, Andreu Busquets, Salvador Mitjà, Pere Terrades, Miquel Josep Mayol, Salvador Valls, i Antoni Montaña, de *Granollers*; Joan Torner de *Guardiola* (Bagà); Jaume Costa, Josep Morera, Joan Puiggròs, Ignasi Riba, Àngel Laza, Llorenç Valls, Manuel Borquió, Sants Sagrera, Joan Vilanova, Pau Palmés, Magí Martí, Montserrat Salafranca, Maria del Sagrari Pierola, Rafel Serra, Raimond Sanz, Josep Bertràn, Joan Vila, Eulària Torrents de Sabatè i Agustí Palmés, de *Igualada*; Josep Sedó Claramunt, de *Juneda*; Montserrat Llach, de *La Bisbal*; Pere Vaireda, de *Lladó* (Girona); Camil Llinós, Josep Martínez de Huete, Francesc Capdevila, Josep Martinell, Joan Carreras, Joan Nadal, Artur Rissech, Josep Raset, Llorenç Calvet, Ballvi Ballmajó i Narcís Font, de *Llagostera*; Rosa Aiguadé, Ramon Sarrias, T. Aixalà, Josep Hernández, Joan Montané i Ramon Bonet, de *Lleyda*; Josep Planagumà, de *Malgrat*; Isabel Sendrós, de *Martorell*; Joan Montaña, d'*Organyà*; Jaume Romeu, de *Palamós*; Josep Rabasa, de *Papiol*; Josep Perucho, de *Pinyana* (Lleyda); Salvador Guimó, Josep Seix, Lluís Otret, Ramon Boixareu i Josep Boixareu, de *Pobla de Segur*;

Enric Vilamitjana, Josep Cebrià, Josep Llavera i Joan Callís, de *Puigreig*; Blai Magriñà, Josep Subirats, Josep Amorós, Andreu Caballé, Josep Fort, Francesc Muntanya, Josep Baró, Francesc Vergés, Aleix Saludes i Josep Freixes, de *Reus*; Francesc Camps, de *Rubí*; Ramon Sostres, Joan Matas, Feliu Pla, Domènec Matas, Joan Martí, Josep Clerch, Josep Giralt i Francesc Ferrer, de *Sabadell*; Blai Navarra i Just Vidal, de *Sant Just Desvern*; Antoni Camps, Joaquim Badet, Manuel Vesa Negre, Marcial Vergés i Rafel Sans, de *Sant Feliu del Llobregat*; Josep M.ª Esteve, de *Sant Quirse de Besora*; Joan Grau i Pu g. Eudald Plà i Pere Segú, de *Santa Coloma de Gramanet*; Bonaventura Rebés, Pere Martret, Josep Cusi, Josep Rebés, Ramon Escndar, Domènec Marinés, Jesús Granados, Salvador Sansa, Ramon Monrós i Salvador Pallarès, de *Seu d'Urgell*; Salvador Robert, de *Sitges*; Amadeu Saboya, de *Sort*; Pau Aymat, Antoni Boxó, Francesc Granell, Enric Baixeras, Manuel Romeu, Victorià Pamies, Pere Roda, Tomàs Rossell, Francesc Potau, Francesc Potau, Maria Josep Potau, Domènec Aleu, Lluís de Salvador, Antoni Company, Josep Maset, Enric Dalmau, Jaume Gil, Josep Vallés, Antoni Elias, Antoni Ferraté, Roman Musolas, Ramon Solsona, Josep Roca, Octavi Dalmau i Joan Esplugas, de *Tarragona*; Pere Robinat, de *Tàrraga*; Evarist Vallés, de *Viella*; Eduard Quer, de *Vilafranca del Penedès*; Josep Pla Brunet, Joan Lleó Marigot, Dionís Tubau, Joan Guivernau i Joaquim Basora, de *Vilanova i Geltrú*; Carles Altés, de *Jaen*; Pere Bach Riba, de *Nova York*; Josepa Grierà, de *Ciudad Lerdo*; Francesc Moreno, Josep Rosés, Josep Colls, Lluís Soler Poyano, Ignasi Soler, Maria dels Angels Soler, Faust Fons, Josep Nogués, Lluís Garcia, Jaume Serret, Joaquim Rosés, Joan Colomé, Josep Sabaté, Emili Guàrdia, Enric Sanmartin, Josep Sabater, Pere Alàs Roca, Jaume Ferret, Pere Junyent, Antoni Esteve, Joan Mercadé, Gonçal González, Baldiri Marcé, Josep Martí, Josep Soler, Ricart Parellada, Mariide Soler, Josep Poyano de Soler, Pere Laporta, Joan Rosés, Manuel Prieto, Rafel Icardo, Lluís Tubella, Anselm Taberna, Josep Nogués, Angel Montero, Joan Grau, Josep Flores, Joaquim Trémols, Josep Pascual, Joan Ràfol, Josep Casas, Miquel Creus, Manuel Morales, Pasqual Higón, Lluís Arbós, Joan Bonet, Josep Farré, de *Santiago de Cuba*.

Havent-hi a Arenys de Munt, Blanes i Seu d'Urgell, número suficient de socis per a constituir la Comissió Delegada, s'acorda delegar a qui correspongui per a que les constitueixin.

S'agraeix un donatiu de cinc pessetes d'un soci del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria.

La Comissió Tècnica presenta la ponència, en forma de projecte de Cartell convocatòria per al Concurs Nacional d'Història i Geografia de Catalunya, acordant-se aprovar-lo i constituir desseguida la Comissió organitzadora.

La Comissió de Foment comunica que amb assistència del seu membre En Ramón Forn, va celebrar-se a Teyà un acte catalanesc; que continuen donant-se els curssets d'Història i Geografia a Arenys de Mar i a Canet de Mar; que el dia 31 de desembre En Tomàs Iduarte donarà a Falset una conferència tractant de «Pau Claris i la República Catalana» i que té en estudi la celebració de curssets i conferències a Reus, Terrassa, Vendrell, La Bisbal i Santa Coloma de Queralt.

Es llegeixen les següents actes de constitució de les Comissions Delegades: de Sant Andreu de Palomar, qual Junta ha quedat com segueix: President, Josep Cararach; Tresorer, Francesc Prats; Secretari, Arseni Vidal; de Capsanes, on han resultat elegits els següents senyors: President, Ramón Sedó i Borrell; Tresorer, Inscenci Coll; Secretari, Abdó Barceló i Vocals, Marian Vermet i Roc Sabaté Cots; de Falset, qual Junta ha quedat com segueix: President, Francesc Puig; Tresorer, Emili Miró; Secretari, Salvador Estrem i Fa; Vocals, Josep M. Dalmau i Joan Barceló i Miró; de Cardedeu, on s'han elegit: President, Adolf Agustí; Tresorer, Lluís Sant Illa i Secretari, Manuel Codony, i de Cornellà del Llobregat, qual Junta ha quedat constituïda pels següents senyors: President, Andreu Figueras; Tresorera, Maria Anfrans i Secretària, Francesca Gelabert.

El Consell va acordar la ratificació de les constitucions i nomenaments.

Es llegeixen comunicacions de la Comissió Delegada de Sitges demanant una subvenció qual petició passa a la Comissió Tècnica; de les de Llagostera i Reus enviant propostes; de les de Falset i Arenys de Mar, sobre propaganda; de la de Lleyda enviant quotes; i de la de Vich donant una informació sobre el problema escolar en aquella població.

La Comissió Delegada de París sobre assumptes de tràmit i comunicant que han inaugurat un curs de Gramàtica Catalana en el Casal Català que anirà a càrrec de Mn. Tarrè, i demanant llibres que son enviats; la de Santiago de Cuba enviant 163'44 \$ quotes de Juliol, Agost, Setembre i Octubre i comunicant diversos acords, entre ells el nomenament del tercer vocal a favor del Sr. En Joan Parellada, que és ratificat; i la de Rosari Santa Fé comunica la trista nova de la mort de la sòcia Na Joana Parellada de Pujol (A. C. S.), i que la família desitja que se la inscrigui a la Secció de cooperadors difunts. S'acorda enviar un efusiu condol. Demés s'agraeix la felicitació que envien amb motiu de la marxa ascendent de la Protectora.

Es llegeixen comunicacions del Consell de Pedagogia donant compte de que tots els Becats assisteixen amb regularitat a les classes dels Estudis Normals; de l'Escola Catalana del carrer de Montcada demanant algunes taules de les procedents de les Escoles Catalanes del Dte. II i VI qual petició passa a la Comissió Tècnica; del Sr. En Benet Brugué, de Sant Esteve de Bas agraïnt els

llibres enviats; del Casino Regionalista de la Bordeta convidant a una festa Escolar; de la Direcció de les Escoles del Dte. VI confirmant la donació del material escolar que és agraït; de les Escoles Catòliques per a fills d'obriers i de les Escoles del Casal Català de Caldes d'Estrach, demanant subvenció, qual petició passa a la Comissió Tècnica; del Sr. Director de l'Escola Alemanya agraït el donatiu d'un mapa de terres de Llengua Catalana.

Altres comunicacions, de Jaume Martorell, de Vilanova i Geltrú; Pere Soteras, de Capellades; Ramón Bernadí, de New-York; Eudald Alegret, de Pobla de Segur; Pere Vayreda, de Lladó; Joan Abril, de Blanes; Jaume Parera, d'Arenys de Munt; Josep i Enriqueta Mercè, de Lleida; A. Sans Cardona, de Puigreig; Gregori de Mugica, de Sant Sebastià; Armand Caraben, Antoni Zamora, i Manuel Rodés i Arenyas, de Barcelona; Joventut Catalanista, de Lleyda; Casino Artesenc, d'Artés; Ateneu Obrer i Acció Catalana, de Barcelona; totes elles d'assumptes de propaganda; de la Sra. Vídua de n'Isidre Bonsoms agraït el condol enviat amb motiu de la mort del seu espòs; dels Srs. J. Jorba de Reus; Josep M. Andreu, de Palamós i Jaume Parramont, d'Adrahent, demanant llibres escolars; de D. Antoni de P. Aleu, de Buenos Aires oferint una quantitat per a la publicació d'un llibret de poesies patriòtiques per a infants, qual oferiment es passa a la Comissió Tècnica; del Tinent Alcalde del districte VIII En Josep Nonell i Pujol manifestant que apoïarà amb gust la instància presentada per la nostra Associació referent a les Colònies Escolars.

Es pren nota de que el Sr. Joan Ruiz Porta va assistir en representació de la nostra Associació a l'inauguració de l'Esbart Dançaire, de Gavà; i que el senyor Puig i Esteve va assistir a l'acte d'homenatge a Mn. Reixach dels Amics de l'Instrucció; així com de la visita al Sr. Alcalde feta pels Srs. Puig i Esteve i Ruiz Porta i Alà per a entregar-li una instància demanant una subvenció per a les Colònies Escolars.

Es dona compte de les següents comunicacions: del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de l'Indústria, demanant llibres per a la Festa de Reis, que son concedits, i enviant números per a la rifa d'una ensenya remesa pel senyor En Rufí Pelayo, de Santander; de Nostre Parla demanant un lot de llibres per a premis que cada any son concedits; de Sang Nova agraït el donatiu que se li feu amb motiu d'una Festa celebrada a benefici de les seves escoles; del President del Consistori dels Jocs Florals ajuntant-se a la protesta feta per diverses entitats amb motiu de l'acte dels Bisbes de Tortosa i Vich; de l'Editorial Catalana demanant la subscripció a la Fundació Bernat Metge, acordant-se fer-ho a un exemplar, a reserva de que més endavant ens suscrivim a més; de les Biblioteques populars de Valls, Figueres, Olot i Canet de Mar, agraït la remesa de llibres, com també fa el mateix el President de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona.

Es reben, manifest de la Joventut Nacionalista de Balaguer; cartell de l'Aplec a Santa Maria de Terrassa; del cartell de l'Escola Superior d'Agricultura sobre el Curset de la lluita natural contra els insectes; Cartell de la cinquena Reunió de Bibliotecaries; Butlletí infantil La Poncella; i Cartell de Jocs Florals de l'Orfeó Reusenc.

Es prenen els següents acorts, enviar una efusiva felicitació al Centre Moral del Poble Nou per l'acord d'establir unes Escoles Catalanes; escriure als Centres de Dependents de Catalunya que encara no són socis de la nostra Associació pregant-los vulguin cooperar a la Protectora per la campanya que's fa prò Escoles Catalanes; autoritzar per a que s'organitzi un Concert de Violoncel·lo a càrrec de l'eminent concertista N'Antoni Sala per a crear uns premis destinats a ajudar estudis musicals, i per a que es doni una conferència de propaganda a la Seu d'Urgell; augmentar els honoraris del Conserge de la nostra Associació; concedir com de costum a tota la dependència de la Protectora les gratificacions de Nadal i agrair a diversos periòdics la publicació d'articles de propaganda.

ACORDS DE LA SESSIÓ DEL DIA 30

Sota la presidència del Sr. Albert Bastardas comença la sessió a dos quarts de set en punt.

Són presentats i acceptats socis col·lectius: Honorari, Ajuntament de *Manresa*; Numeraris: Associació Mutual Catalana Germanor de *Mendoza*; Centre Regionalista d'*Arenys de Mar* i Joventut Nacionalista de *Sitges*; i els següents individuals: Antoni Cubells Audi, Miquel de la Peña, Francesc Navau, Ignasi Canals, Melitó Rosanas, Alfred Castellà, Josep Alemany, Pere Castellà, Josep Rossell Serra, Jacinto Esplugas, Josep Castellort, Joan Riba, Artur Costa Marquès, Antoni Sanjuan Llovera, Joan Feliu, Magí Balcells, Josep Puig, Adrià Salamó Bonet, Josep Durbau, Manuel González Tejero, Artur Suñé, Lluís Soler, Dimas Oliu Pous, Pere Suqué Sugrañes, Benet Ramoneda, Marc Canyelles, Joan Dupré, Antoni Bartra, Jaume Juez, Raimona Feliu de Bertran, Francesc Martí i Camps, Lluís Aubesart Coca, Josep M.ª Beleta, Antoni Feliubadaló Suau, Antoni Domingo Escuin, Ricard Rulduà Casanovas, Manuel Carrera, Albert Matheu Sàfores, Manuel Lapuente Castaños, Patrocini Olivau Urgell, Vicens Esteve i Llauradó, Joan Morell Cerqueda, Marif Miret Marquès, Lluís Planella i Piera, Joan Ribas i Grau, Josep Rius Plà, Josep Barberà i Virgili, Cantalici Bargalló Llobet, Joan

B. Carbonell Calvet, Josep Presas Sabaté, Francesc Solé i Plana, Eugeni del Rio i Hernánz, Claudi Cuchillo i Morera, Lluís Mora Madalena, Lluís Subirats Vidiella, Antoni Buxades Serra, Tomàs Guillaumot, Amadeu Parrà Torres, Josep Mir Queraltó, Lineo Dòria i Roig, Josep Bruguera i Guadiol, Ramon Flò i Martí, Júlia Ferré Quintana, Francesc Fabra, Ramon Domingo Badrinas, Andreu Avelí Bassols Iglesias, Francesc Cutxet, Pere Benavent, Antoni Farrús Grau, Ignasi Cluró Barjau, Pauleta Esquirol Galceran, Feliu Montserrat i Comas, Josep Vallverdú Mariné, Antoni Saus Segura, Francesc Berenguer Roca, Salvador Millet Villà, Agustí Guillaumet, Joan Roger i Rigall, Jaume Ferrer Barnat, Rafel Pascual, Ferran Palaudaries, Joan Collboni Palet, Andreu Masuet i Ballescà, Martí Ribalta Urpí, Antoni Abad Bonet, Bonaventura Miró i Sans, Oscar Fina Camós, F. Webermam, J. Buhigos, de *Barcelona*; Antoni Castellà, de *Badalona*, Lluís Ticó Roig, de *Balaguer*; Pere Bonada, Josep Blanch i Pons, Ignasi Pradell, Alfons Rigat, Josep Vila i Molas, Josep Badia i de Brandia, Miquel Vila i Bertran, Francesc Surinyac, i Joan Pujol, de *Camprodón*; Josep Coll Gavallda, de *Capsanes*; Vicens Llovet Forns, de *Castelló d'Empúries*; Nicolau Clotet Marquès, Silveri Botey, Nicolau Codina Torà, Aureli Font, Teodor Planxart Subirats, i Joan Montaña Riem de *Granollers del Vallès*; Ramon Talens Puig, d'*Hospitalet del Llobregat*; Joan Collboni Tió, i Rosalia Palet Portet, de *Palamós*; Joan Parera Batalla, de *Pallaresós* (Tarragona); Ramon Armengou, de *Puigreig*; Alfons Ruano, Ramon Oliva Luisa, Pere Martí i Julià, Francesc Moliné Carbonell, Emili Mestre Pareram, Francesc Farràs Maluenda, Celestí Escolà Sala, Ramon Buxó Pl, Ramon Bella, Josep Argemí Sallarés, i Pau Altayó, de *Sabadell*; Josep Torras Janet, Joan Ros Alguer, Lluís Prat, Josep Corretic Salvà, Antoni Matas Pou, Pere Sibina Iglesias, Pere Comas Besa, i Pere Cortada Costa, de *Sant Celoni*; Josep Roig i Piera, de *Sant Pere de Ribes*; Estanislau Canals, i Leonci del Rio Domingo, de *Sarrià*; Tomàs Fornesa Puigdemasa, Tomás Vicens Regincós, Josep Iscla Forné, de *Seu d'Urgell*; Joan Hill Cañameras, Josep Bosch i Pons, Vicens Guillot, de *Sitges*; Alfons Freixa Ubach, i Salvador Tardús i Florensa, de *Tarrassa*; Joan Sabater, i Jaume Torrents, de *Teyà*; Josep Soler, de *Valls*; Joaquín Raguer i Tenas, de *Madrid*; Manuel C. Albous, Nicolau Fornells, Gregori Valls, Jaume Valls Busquets, Antoni C. Trigoitià, i Josep Seall, de *Assumpció* (Paraguay); Maria Mainou, Miquel Moret, Pere Martinez, Joaquín Claramunt C. de *Concepció* (Xile); Benet Ferrers, Isabel Pagès de Pagès, Anicet Puig, Francesc Martorell, Josep Andreu de Pasqual, Assumpció C. de Gracia, Sebastià Alguer, Joan Vila, Joan Verdaguer, Júlia Pol de Fabrellas, Beneta P. de Caraltó, Joan Ferrer, Magdalena Nadal de Palou, Teresa Pou de Camps, i Francesc Gil Roig de *Mendoza*.

Havent-hi a Camprodón i Sant Celoni número suficient de socis per a cons-

tituir la Comissió Delegada s'acorda delegar als socis més antics per a que facin les gestions per a constituir la.

La Comissió Tècnica proposa els següents acords: Tenint en compte la petició del Sr. Manuel Ribas, concedir-li algunes taules de les procedents de les Escoles del Districte II i VI; atendre a la sollicitud del Casal Català, de Caldetes, concedint-li una subvenció; passar a la Comissió Editorial la indicació del senyor Parunella referent a la publicació d'unes fulles de material escolar contint una serie de fotografies, aposta per a auxiliar l'ensenyament de la nostra Història. El Consell ratifica els dits acords; pren nota de la proposta de que es faci tot el possible per a apressar la catalanització de Lleyda i Tortosa.

S'agraeixen els següents donatius: 150 pessetes. del Casino Regionalista de la Bordeta i 12 pessetes del Grup Excursionista «La Tralla», de Cornellà del Llobregat.

Les Comissions Delegades, de Terrassa i Sitges, enviant propostes; la de Sant Feliu assumptes de tràmit i propaganda; les de Falset i Sant Feliu de Llobregat enviant quotes i la primera parlant també de la conferència que hi donarà el dia 31 el Sr. Tomàs Iduarte i Aragonès, i la de Vilassar de Mar enviant el raport de la seva actuació.

La Comissió Delegada de Assumpció (Paraguay) enviant propostes; i comunicant la mort del soci N'Antoni Blay; la de Concepció sobre assumptes de propaganda; la de Mendoza enviant pr postes.

Es llegeixen comunicacions del Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya donant compte que els alumnes becats han sigut acceptats definitivament, Na Maria Tuset i Sala; En Bartomeu Oliver i Orell; En Joan Montanya i Pradera; En Just Sansalvador Cortés; N'Amadeu Saboya i Ginesta; de les Escoles Catalanes gratuïtes del Districte III demanant augment de subvenció i un lot de llibres per a Reis, acordant-se passar la primera petició a la Comissió Tècnica i concedir els llibres; del Seminari Conciliar de Solsona demanant publicacions de la Protectora a lo qual s'accedeix; del Pomell de Joventut Escats de Primavera, de Manresa, demanant llibres, acordant-se demanar informes a la Comissió Delegada d'aquella ciutat; de l'Escola Parroquial de Santa Maria del Camí demanant llibres escolars que son concedits; de l'Escola Catalana de Sentmenat demanant subvenció qual petició passa a la Comissió Tècnica; de les Escoles Prat de la Riba enviant tickets per a recullir joguets que son repartits a les altres Escoles Catalanes; de l'Escola Mossen Cinto demanant augment de subvenció qual petició va també a la Comissió Tècnica, com també hi passa una comunicació del soci Sr. Manuel Rocamora. Respecte a la petició les Escoles Catòliques per a fills d'obriers s'acorda concedir-los un lot de llibres i felicitar al Sr. Francesc Sans per la promesa de pagar un edifici per a les dites Escoles.

Altres comunicacions d'Antoni Sans i Cardona, de Puigreig; i Pere Benavent de Barcelona sobre propaganda; dels Srs. Fills de C. Pujolà remetent uns mocadors amb el «noi» del famós cartell de l'Obiols que son agraïts; del Conseller adjunt, En Manuel Brouse, presentant la dimissió del seu càrrec, acordant-se fer les gestions necessàries per a que la retiri; de Nostra Parla parlant de l'organització de la Diada de la Llengua Catalana; del Comitè d'Acció Catalana un estat de Comptes de la Bandera dels Catalans d'Amèrica; del Centre Popular Catalanista de Sant Andreu de Palomar i del Casal Nacionalista Martinenc adherint-se a l'homenatge a M. Reixach; de l'Il·lustríssim Nunci de Sa Santedat a Madrid, acusant rebut de la comunicació que se li va enviar; de les Biblioteques de Catalunya, Canet de Mar, Borges Blanques i Consell de Pedagogia agraïnt els llibres enviats; i de l'Editorial Catalana demanant una entrevista per a parlar de la publicació de llibres de text; i circular de la Barcelona Esperanto Societo; programes de les conferències de Física dels Raigs X del Sr. Josep Grau; de la Federació de Pomells de Joventut de la Barceloneta.

El Sr. Culi dona compte que va assistir en representació de la Protectora a la reunió general de constitució del patronat protector de l'Institut Feminal.

Es reb la visita del President del Centre Nacionalista Català de New-York, el qual porta una carta de presentació de la Comissió Delegada d'aquella població, fent-se constar la satisfacció del Consell per la presència del citat Sr. el qual porta tan bones noves d'aquelles terres.

Finalment s'acordà celebrar la Reunió General ordinària el dia 21 de gener i convocar el més aviat possible la Comissió Organitzadora del Concurs Nacional d'Història i Geografia de Catalunya, i agrair el llibre «Breu notícia» de l'obra de la Mancomunitat de Catalunya, i nomenar al Sr. Josep Grant i Sala Delegat de la Protectora dins l'Escola Mossèn Cinto.

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Havent aparegut un error de còpia en les Bases inserides en el Butlletí Oficial d'aquesta Província, respecte al Concurs obert per la Mancomunitat de Catalunya per a la concessió de Biblioteques Populars, a continuació es publiquen novament les Bases VIII i XI tal com han d'entendre's redactades:

B A S E S

VIII. Si els peticionaris fossin els Ajuntaments, no podran ser admesos a Concurs, si no es troben al corrent d'obligacions amb la Mancomunitat de

Catalunya i amb la Diputació respectiva i els seus oferiments tindran d'haver sigut aprovats en sessió i ratificats per la Junta de Vocals Associats.

En el cas de tractar-se de corporacions o particulars, demés de trobar-se els Ajuntaments dels Municipis on es trobin domiciliats, al corrent d'obligacions amb la Mancomunitat de Catalunya i amb la Diputació respectiva, l'ofertament tindrà d'ésser legalitzat en deguda forma i garantitzat per mitjà de dipòsit o altra forma equivalent.

XI. Confirmades les concessions, la Mancomunitat de Catalunya consignarà en els seus pressupostos anuals les quantitats necessàries per a la instal·lació i organització de les Biblioteques concedides, seguint rigorosament l'ordre que s'estableixi, sempre i quan els Ajuntaments respectius es trobin al corrent de les seves obligacions amb la Mancomunitat i amb la Diputació respectiva.

NOVES

CONSELL GENERAL. S'està repartint la convocatòria per al Consell General reglamentari de Socis que tindrà lloc el diumenge dia 21 del corrent gener, a les onze hores del matí i al local del Centre Excursionista de Catalunya, Paradís 10, pral.

Donada la transcendència de la nostra obra i l'impuls de nou adquirit per la creixença de la Protectora, esperem que seran en gran nombre els socis que hi assistiran.

FESTES DE REIS. L'Ateneu i Escoles Catalanes Prat de la Ribera han tingut la gentilesa de trametre'ns diversos vales que havem repartit entre els infants més necessitats de les escoles catalanes per tal que poguéssin anar a recollir un lot dels que es varen repartir en la dita entitat la diada del Reis, seguint un generós costum ja d'alguns anys establert.

També a les Escoles Catalanes gratuïtes del Dte. III es feu una bella festa amb motiu d'anar les nenes alumnes de la dita Escola, a recollir els presents que els havien deixat els Srs. Reis.